

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	30.12.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Annika Vanatoa
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24231752250
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxx

Kriminaalmenetlust on alustatud KarS § 121 lg 2 p 2, 3 tunnustel selle kohta, et xxx alates 16.07.2019.a kuni 31.12.2023.a xxx vallas xxx asuvas korteris korduvalt kehaliselt väärkohelnud oma alaealist poega xxx lüües teda korduvalt nii lahtise käega kui ka rihmaga keha piirkonda ning ühe korra juhtmega vasaku reie piirkonda. Selliste tegevustega xxx tekitas xxx füüsilist valu.

Samuti tema 17.06.2024.a kella 15:00 paiku xxx vallas xxx asuva maja koridoris lõi käimiskepiga oma alaealist poega xxx ühe korra vastu vasakut õlavart. Sellise tegevusega xxx tekitas xxx füüsilist valu.

Tunnistaja xxx selgitab ütlustes, et ta töötab xxx lastekaitsepetsialistina, 19.06.2024 oli kohtumine xxx perega, kuna xxx koolist tuli info, et kui poeg xxx oli kooli õpetajate tuppa visanud kivi, siis isa xxx lõhkus karistuseks poja telefoni. Vestlusest lapsega selgus, et isa on teda korduvalt löönud, lapse käel olid sinikad. Laps paigutati turvakodusse, kuna tema ema elab Soomes.

Materjalide juurde on lisatud fotod lapsest xxx ja tema vigastustest.

xxx VV vastuskirjast selgub, et aastal 2021 märgati lasteaias, et xxx on sinikad ja laps rääkis, et isa on teda löönud. 2023 aastal tuli samuti teade koolist, et kodus last kiusatakse ja laps on kurb. Signaale ja teateid edastati mitmeid, kuni viimase lahendina laps eraldati kodust.

Kannatanu xxx selgitab, et xxx on tema poeg. Lapse isast ta läks lahku, laps jäi elama isa juurde. Kui laps läks kooli, siis ta läks Soome. Koolivaheaegadel käis ta Eestis ja kohtus pojaga. Kannatanu selgitab, et 2019 ta märkas lapsel verevalumit ja laps ütles, et sai isa käest rihma. 19.06.2024 sai kannatanu teada, et lapse isa xxx on last löönud. Ta võtab poja endaga Soome kaasa ja poeg läheb seal kooli.

Kannatanu xxx kriminaalmenetluse puutuvalt selgitab, et isa lõi teda jalutuskepiga, tal oli väga palju valu. Isa on teda ka varem löönud, kepiga ja rihmaga. xxx tunneb, et ta tahab ära surra, kui isa teda lööb. Isa on mitmeid kordi teda löönud, esimest korda kui ta oli 4 aastane. Isa on löönud ka käega, juhtmega. Isa vabandab, kui on löönud, aga xxx arvab, et see ei aita. Nüüd ta saab minna ema juurde elama.

Materjalide juurde on ka kõne Häirekeskusesse, salvestus on lisatud CD plaadile.

Samuti on materjalide juures politsei vormikaamera salvestus, milline on lisatud CD plaadile.

Kahtlustatava xxx ütlustes tunnistab oma süüd osaliselt. Ta tunnistab, et on poega vastu tuharaid löönud rihmaga, samuti on löönud käimiskepiga. Ta kahetseb, et pojale haiget tegi. Hetkel elab poeg oma emaga Soomes.

Karistusregistri väljavõtete kohaselt xxx karistusi ei ole

Prokurör, olles tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel lõpetada.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

KrMS § 202 lg 7 kohaselt, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur. KarS 121 lg 2 p 2 ja 3 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Niisiis on käesoleval juhul kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära.

Kuriteoga hüvitatavat kahju ei tekitatud ja kannatanu tsiviilhagi ei esitanud. Kriminaalmenetluses menetluskulusid ei tekkinud. Lisaks kahju hüvitamise ja menetluskulude hüvitamise kohustusele võidakse KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse lõpetamisel kahtlustatavale panna lisakohustus KrMS § 202 lg 2 järgi. Antud olukorras on mõistlikum võimaldada parandada oma vanemlikke oskusi läbi sotsiaalprogrammi.

Kahtlustatavate süü ei ole suur. Süü suuruse hindamisel tuleb arvestada ka seda, et seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära. Samuti tuleb arvestada, et kuriteoga kriminaalmenetluses hüvitatavat kahju ei tekitatud.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada ka asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõeldukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud

tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi. Esiteks puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise samuti tuleb arvestada, et ohtu lapsele ei ole, kuivõrd Harju Maakohtu kohtuotsusega on lapse osas hooldusõigus antud emale ja ta elab koos emaga Soome Vabariigis.

Kahtlustatavate kriminaalvastutusele võtmine ei ole põhjendatud üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna menetlusosalised kuulati üle ning kahtlustatavale seati eripreventatiivse mõjuga kohustus. Riik on niisiis reageerinud isiku käitumisele operatiivselt ning üheselt mõistetavalt ja suunanud kahtlustatava õiguskuulekale teele tagasi. Seega ei sea käesolevas kriminaalasjas menetluse lõpetamine ohtu ühiskonna usku õiguse kehtivusse, vaid annab tunnistust õiglasest ja individuaalsest lähenemisest.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest meetmetest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et kriminaalkorras karistamise vajadus puudub.

Juhindudes KrMS § 202 lg 2 p 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231752250 menetlus xxx suhtes.
2. Määratud kohustuse liik:

Läbida sotsiaalprogramm Hoolivad isad (registreerimine ja info <https://vaiter.ee/hoolivad-isad/>)

Pärast edukat läbimist saata kirjalik tõend aadressile annika.vanatoa@prokuratuur.ee

Tähtaeg: 31.12.2025

Menetluskulud kokku summas : adv Liis Suik kaitsjatasu kokku summas 322,08 eurot

Tähtaeg: 30.05.2025

Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:

Kohustuse täitmisel ja arhiveerimisel CD plaadid jätta materjalide juurde.

5. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteo menetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: ei kustutata
6. Kriminaalmenetluse kulud: määratud korras kaitsja tasu kokku summas 322,08 eurot

7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kannatanu seaduslikule esindajale xxx, kuriteo teate esitajale xxx VV, kahtlustatavale xxx .
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
9. Toimingus osaleb/ei osale tõlk, kes on KrMS § 161 lõike 6 kohaselt kohustatud tõlkima kõik menetlustoimingusse puutuva täpselt ja täielikult ning hoidma saladuses talle tõlkimisel teatavaks saanud andmeid. Teda on hoiatatud, et oma ülesannetest alusetu keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest vastutab ta KarS §-de 318 ja 321 järgi.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Annika Vanatoa

Nõustun kohustusega ja mulle on selgitatud mittetäitmise tagajärgi, s.h Tervisekassa õigust nõuda kannatanu med.abiga seotud kulusid.

xxx